

Załącznik nr 2
do Regulaminu wyboru projektów
w ramach programu Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska 2021-2027
nr naboru FEDS.02.06-IZ.00-093/24

Lista wskaźników na poziomie naboru dla Działania 2.6. Gospodarka ściekowa - ZIT

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu zostały zrealizowany. Wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach projektu i ich rezultatów. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu.

Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które wnioskodawca zamierza podjąć w ramach projektu. Do celu głównego projektu wnioskodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu i rezultatu bezpośredniego. Muszą być logicznie powiązane z projektem i spójne.

Każdy ze wskaźników powinien posiadać następujące cechy:

- adekwatność – wskaźnik powinien być dostosowany do charakteru projektu oraz oczekiwanych efektów związanych z jego realizacją;
- mierzalność – wskaźnik powinien być kwantyfikowalny, tj. wyrażony w wartościach liczbowych bądź finansowych;
- wiarygodność – wskaźnik powinien być zdefiniowany w taki sposób, aby jego weryfikacja nie powodowała trudności;
- dostępność – wskaźnik powinien być łatwy do określenia w wyniku realizacji projektu;
- określony w czasie – wartość wskaźnika powinna zostać określona w czasie, tj. określony rok osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika oraz okres, w którym będzie mierzony wskaźnik.

Odpowiednio we wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu poprzez ustalenie wskaźników. Należy określić, co najmniej jeden podstawowy i mierzalny wskaźnik, który w sposób precyzyjny umożliwi weryfikację stopnia realizacji celu głównego projektu.

W ramach FEDS 2021-2027 rozróżnia się następujące wskaźniki:

- a) **kluczowe wskaźniki produktu i rezultatu** – wskaźniki ujęte w FEDS 2021-2027, SZOP FEDS 2021-2027 pochodzące z LWK 2021¹;
- b) **specyficzne dla programu wskaźniki produktu i rezultatu** – wskaźniki ujęte w FEDS 2021-2027, SZOP FEDS 2021-2027

¹ Lista wskaźników kluczowych, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 poz. 1079)

- c) **specyficzne dla projektu wskaźniki produktu i rezultatu** – wskaźniki specyficzne dla projektu podlegają monitorowaniu i rozliczeniu wyłącznie na poziomie projektu.
- d) **Informacyjne** – dane na temat realizacji takich wskaźników są pozyskiwane z poziomu projektu w procesie monitorowania, ale poziom ich wykonania w projekcie nie stanowi przedmiotu rozliczenia z beneficjentem;

Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie:

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca określa wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy Regulaminu dla naboru.

W przypadku, gdy w ramach danego Działania uwzględniony został wskaźnik z FEDS 2021-2027, SZOP FEDS 2021-2027, który odzwierciedla zakres projektu, jego wykazanie dla wnioskodawcy jest obligatoryjne.

Wskaźniki produktu są to wskaźniki powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie, mierzone konkretnymi wielkościami. Liczone są w jednostkach fizycznych lub monetarnych. Wybrane przez wnioskodawcę wskaźniki muszą być adekwatne do zakresu projektu oraz mają być powiązane z głównymi kategoriami wydatków w projekcie. Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Sposobu pomiaru wskaźnika”.

Wartość docelowa dla wskaźnika produktu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument (np. protokół odbioru robót).

W ramach wniosku o dofinansowanie wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu z poniższej tabeli, odpowiadające celowi projektu.

Nazwa wskaźnika produktu	Jedn. miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Wydajność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji oczyszczania ścieków (WLWK-RCO032)	RLM	Dodatkowa wydajność instalacji oczyszczania ścieków nowo wybudowanych lub zmodernizowanych w ramach projektów objętych wsparciem. Zmodernizowana wydajność odnosi się do znacznych ulepszeń w metodzie oczyszczania ścieków (przykład: od oczyszczania pierwotnego do wtórnego). Równoważną liczbę mieszkańców (1 RLM) definiuje się jako ładunek organiczny ulegający biodegradacji, wyrażony pięciodobowym biochemicznym zapotrzebowaniem na tlen (BZT5), w ilości 60 g tlenu na dzień. (Zob. dyrektywę Rady 91/271/EWG w odniesieniach)	FEDS 2021-2027
Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego (WLWK-RCO074)	osoby	Liczba osób objętych projektami wspieranymi przez fundusze w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego.	FEDS 2021-2027

Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego (WLWK-RCO075)	szt.	Liczba wkładów w strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego zgłoszonych według każdego celu szczegółowego wnoszonych z funduszy zgodnie z art. 28 lit. a) i c) CPR. Wartości wskaźnika uwzględniają zatem, na poziomie celu szczegółowego, oddzielną liczbę wkładów finansowych w strategię terytorialne.	FEDS 2021-2027
Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej (WLWK-PLRO047)	km	Wskaźnik mierzy długość wybudowanego przewodu kanalizacyjnego wraz z uzbrojeniem i urządzeniami oraz z przyłączami którymi odprowadzane są ścieki. Przez budowę sieci kanalizacji należy rozumieć jej budowę od podstaw. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przez przyłącze kanalizacyjne rozumie się odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej.	FEDS 2021-2027
Liczba rozbudowanych / przebudowanych / zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych (WLWK-PLRO052)	szt.	Wskaźnik mierzy liczbę rozbudowanych i/lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków w ramach realizowanych projektów. Przez rozbudowę należy rozumieć działania prowadzące do zwiększenia przepustowości oczyszczalni. Przez przebudowę należy przez to rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych para-metrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego. Przez modernizację należy rozumieć działania prowadzące do poprawy jakości odprowadzanych ścieków lub modernizację części osadowej oczyszczalni.	SZOP FEDS 2021-2027
Długość wybudowanej sieci wodociągowej (WLWK-PLRO045)	km	Wskaźnik mierzy długość wybudowanego przewodu wodociągowego wraz z uzbrojeniem i urządzeniami oraz z przyłączami którymi doprowadzana jest woda w ramach realizacji projektu. Przez budowę sieci wodociągowej należy rozumieć jej budowę od podstaw. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przez przyłącze wodociągowe rozumie się odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.	SZOP FEDS 2021-2027
Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody (WLWK-PLRO056)	szt.	Wskaźnik mierzy liczbę doposażonych stacji uzdatniania wody w wyniku realizacji projektu. Stacja uzdatniania wody - zespół podstawowych obiektów technologicznych, służących bezpośrednio do procesu uzdatniania wody, czyli doprowadzenia wody zanieczyszczonej do stanu czystości wymaganego dla danego zastosowania.	SZOP FEDS 2021-2027
Liczba przebudowanych / zmodernizowanych ujęć wody (WLWK-PLRO233)	szt.	Liczba ujęć wody przebudowanych lub zmodernizowanych w ramach dofinansowanego projektu. Przez ujęcie wody należy rozumieć zespół budowli i powiązanych z nimi urządzeń, przeznaczonych do poboru wody.	SZOP FEDS 2021-2027

Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody (WLWK-PLRO055)	szt.	Wskaźnik mierzy liczbę przebudowanych stacji uzdatniania wody w wyniku realizacji projektu. Stacja uzdatniania wody - zespół podstawowych obiektów technologicznych, służących bezpośrednio do procesu uzdatniania wody, czyli doprowadzenia wody zanieczyszczonej do stanu czystości wymaganego dla danego zastosowania.	SZOP FEDS 2021-2027
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) (WLWK-PLRO132)	szt.	Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiający dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.	SZOP FEDS 2021-2027
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (WLWK-PLRO199)	szt.	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie żywienia. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027). Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.	SZOP FEDS 2021-2027

Wskaźniki rezultatu są to wskaźniki odnoszące się do bezpośrednich efektów projektu, stanowią wynik realizacji projektu, ale mogą mieć na niego wpływ także inne zewnętrzne czynniki; niepowiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Dostarczają informacji o zmianach jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową (bazową). Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Muszą być adekwatne do celu projektu.

Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości bazowej wskaźnika”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Sposobu pomiaru wskaźnika”.

Wartość bazowa (tzn. wartość w momencie rozpoczęcia realizacji projektu) w przypadku każdego wskaźnika powinna być wykazana na poziomie „0”, chyba że definicja wskaźnika wskazuje inaczej.

Wartość docelowa dla wskaźnika rezultatu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika uzyskany w efekcie realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument.

Wszyscy wnioskodawcy są zobligowani do określenia poniższych wskaźników rezultatu, jeśli są adekwatne do celu projektu.

Nazwa wskaźnika rezultatu	Jedn. miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia (WLWK-RCR042)	osoby	Dodatkowa ludność podłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia w wyniku projektów objętych wsparciem (oczyszczalnie i rozbudowa sieci). Oczyszczanie ścieków II stopnia (wtórne) odnosi się do oczyszczania ścieków komunalnych głównie w procesie biologicznego oczyszczania zgodnie z warunkami dyrektywy 91/271/WE. Wskaźnik może być również wykorzystywany przez projekty wspierające rozbudowę systemów odprowadzania ścieków.	FEDS 2021-2027
Ludność podłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej (WLWK-PLRR038)	osoby	Ludność podłączona do wybudowanej lub zmodernizowanej zbiorczej kanalizacji sanitarnej w wyniku realizacji projektów.	SZOP FEDS 2021-2027
Ludność przyłączona do ulepszonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę (WLWK-RCR041)	osoby	Ludność przyłączona do ulepszonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę w wyniku realizowanego projektu. Ulepszone zaopatrzenie w wodę interpretuje się w kategoriach dostępu (tj. nowych przyłączy do zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę), większej ilości wody dostarczanej do odbiorców, zmniejszenia straty wody oraz lepszej jakości wody. Norma UE dotycząca jakości wody do spożycia została określona w dyrektywie Rady 98/83/WE	SZOP FEDS 2021-2027

Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę (WLWK-RCR043)	m3/rok	Roczna objętość strat wody zarejestrowanych w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę. Wskaźnik obejmuje straty wody tylko w odniesieniu do sieci, które są finansowane w ramach realizowanych projektów. Wartość bazowa dotyczy rocznej objętości strat wody w odpowiednich sieciach w roku poprzedzającym rozpoczęcie interwencji. Cel końcowy odnosi się do rocznej objętości strat wody w roku następującym po fizycznym zakończeniu projektu i może wynosić zero, jeśli interwencja zakończy się 100% powodzeniem w eliminacji strat wody w danej części sieci. Wskaźnik posłuży do obliczenia procentowej redukcji strat wody w wyniku projektów objętych wsparciem.	SZOP FEDS 2021-2027
Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu (WLWK-PLRR018)	RLM	Wskaźnik mierzy ładunek ścieków oczyszczonych na oczyszczalni ścieków komunalnych pochodzący od użytkowników obsługiwanych dotychczas (przed zakończeniem projektu) przez system niedotrzymujący standardów, których to ścieki, w wyniku realizacji projektu, będą oczyszczane zgodnie z wymogami Dyrektywy 91/271/EWG, dotyczącej jakości oczyszczania ścieków. Sposób pomiaru: do wartości wskaźnika należy wliczyć ładunek ścieków oczyszczonych w oczyszczalni ścieków komunalnych pochodzący od użytkowników obsługiwanych dotychczas (przed zakończeniem projektu) przez system niedotrzymujący standardów, których to ścieki, w wyniku realizacji projektu, będą oczyszczane zgodnie z wymogami Dyrektywy 91/271/EWG, dotyczącej jakości oczyszczania ścieków. Wartość wskaźnika należy obliczyć za pomocą wzoru: $RLM = (\text{dobowa objętość ścieków [m}^3/\text{d]} \times \text{średnie BZT5 [gO}_2/\text{m}^3]) / 60 [\text{gO}_2/\text{Md}]$. Szczególne przypadki podczas pomiaru: - wskaźnik dotyczy przypadków, w których następuje dostosowanie parametrów oczyszczania ścieków do wymogów Dyrektywy 91/271/EWG, - za system niedotrzymujący standardów należy uznawać oczyszczalnię ścieków niespełniającą wymogów Dyrektywy 91/271/EWG, przez co wszyscy użytkownicy, których ścieki były przed zakończeniem projektu dostarczane lub dowożone (z bezodpływowych zbiorników), będą włączani do wskaźnika, - wskaźnik dotyczy wszystkich użytkowników: osoby fizyczne i podmioty publiczne oraz prywatne, - w przypadku projektów dotyczących poprawy jakości oczyszczania ścieków w oczyszczalniach, przy obliczaniu wskaźnika efektu powinno się brać pod uwagę jedynie ładunek ścieków wpływający na tę oczyszczalnię, w przypadku których w wyniku realizacji projektu nastąpiła poprawa jakości ich oczyszczania, - jeżeli projekt dotyczy wyłącznie sieci kanalizacyjnej, do wskaźnika nie należy wliczać ścieków, które przed projektem były gromadzone w zbiornikach bezodpływowych i dowożone do oczyszczalni, a po projekcie są transportowane siecią (zmienił się wyłącznie środek transportu ścieków, a nie jakość oczyszczenia ścieków).	SZOP FEDS 2021-2027

W ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu oraz rezultatu z listy przedstawionej w powyższych tabelach, odpowiadające celowi projektu. Dodatkowo w ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca może określić inne, dodatkowe wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla projektu).

We wniosku o dofinansowanie należy określić, na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu projektu poprzez ustalenie źródła weryfikacji / pozyskania danych do pomiaru wskaźnika. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:

a) w przypadku wskaźników produktu określonych na poziomie projektu – w okresie od rozpoczęcia realizacji projektu do ukończenia produktu w ramach projektu, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,

b) w przypadku wskaźników rezultatu określonych na poziomie projektu:

- **co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od ukończenia produktu w ramach projektu,**

lub

- **w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ FEDS (w umowie o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu) – w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek Beneficjenta i za zgodą IZ FEDS, jednak nie później niż do dnia 31.12.2029 r.**